Kommentarer til budsjett 2027

Sammendrag

Budsjettet for 2027 er utarbeidet med utgangspunkt i forventet aktivitetsnivå, gjeldende kontrakter, kjente kostnadsdrivere og krav fra myndighetene. Budsjettet viser et resultat før skatt på 4,7 MNOK, samtidig som underskudd innen renovasjon og slamtømming dekkes gjennom bruk av opparbeidede selvkostfond.

Hovedpunkter

- Driftsinntekter budsjettert til 189,0 MNOK.
- Driftskostnader budsjettert til 185,6
- Resultat før skatt budsjettert til 4,7 MNOK
- Ny gebyrmodell for renovasjon.
- Ny gebyrmodell for slamtømming.
- Økte inntekter fra produsentansvarsordningene

Økonomiske rammer og forutsetninger

Økonomisk styring og budsjett

Representantskapet har ansvar for å vedta selskapets årsbudsjett og økonomiplan. Begge skal være i økonomisk balanse og baseres på realistiske anslag for inntekter og utgifter.

Selvkostregnskap

HIM fører separate regnskap for:

- Renovasjon husholdning
- Slamtømming husholdning
- Næringsvirksomhet

Selvkostprinsippet etter forurensningsloven § 34 ligger til grunn for renovasjon og slamtømming.

Inntekter og kostnader som kan knyttes direkte til ett av disse områdene, føres og budsjetteres der. Felleskostnader fordeles automatisk etter fastsatte fordelingsnøkler, som vises i budsjett-detaljene.

I henhold til Forurensningsloven §34 skal selvkostprinsippet ligge til grunn for renovasjon og slamtømming til husholdningene. Retningslinjene for kommunale betalingstjenester presiserer at eventuelle over- eller underskudd i selvkostregnskapet som hovedregel skal tilbakeføres til brukerne innen fem år.

Renovasjon

Budsjettet bygger på at HIM Transport AS fortsatt utfører renovasjonstjenestene i egenregi. Krav fra Statsforvalteren og Miljødirektoratet innebærer at matavfall og slam må transporteres og behandles eksternt, noe som medfører økte behandlingskostnader

Kompostering av hageavfall på Årabrot omfattes ikke av de nye kravene.

Slamtømming

Fra 1. januar 2024 overtok Norva24 ansvaret for slamtømmingen. Avvannet slam transporteres til ekstern behandling i henhold til myndighetskrav

Næringsvirksomhet

Næringsinntektene kommer hovedsakelig fra henteordninger for bedrifter og offentlig sektor, samt leveranser til miljøparkene og deponiet på Toraneset. Kapasiteten for henteordninger er nær fullt utnyttet, og konkurransen i markedet er sterk. For leveranser til miljøpark og deponi finnes få faste avtaler, og omsetningen påvirkes derfor av aktiviteten i lokalt næringsliv.
Ekstern næringsomsetning må holdes under 20 % for å tilfredsstille regelverket for samdrift med monopolvirksomhet.

Likviditet og egenkapital
Likviditeten har vært god de siste årene, blant annet grunnet positive resultater fra næring og hovedfakturering av renovasjonsgebyrer i januar og juli. Kostnader knyttet til avslutning av deponietappe I er delvis dekket av etterdriftsfondet på 9,5 millioner kroner. Disse kostnadene påvirker ikke driftsresultatet, men har innvirkning på likviditeten.

Egenkapitalkravet er i 2027 satt til 24 % for deretter i planperiode å være 20 % I perioden 2028–2030 for å sikre tilstrekkelig likviditet gjennom hele planperioden.

DRIFTSBUDSJETT 2026 - 2030

Sammendrag

DRIFTSBUDSJETT 2026 - 2030							
Tekst		**P2026**	**B2026**	**B2027**	**B2028**	**B2029**	**B2030**
Inntekter							
Henteordninger		-18 138	-22 800	-22 800	-23 484	-24 189	-24 914
Miljøparkene		-37 478	-29 425	-34 165	-35 190	-35 190	-36 246
Gjenvunne materialer		-12 384	-8 950	-13 443	-13 847	-14 262	-14 690
Slamtømming		-11 832	-13 094	-12 975	-13 883	-14 855	-15 301
Renovasjon husholdning		-92 229	-101 725	-104 408	-108 062	-111 844	-115 200
Andre inntekter		-593	-1 110	-1 165	-1 200	-1 236	-1 273
Sum driftsinntekter		**-172 655**	**-177 104**	**-188 956**	**-195 666**	**-201 576**	**-207 623**
Kostnader							
Transport og behandlingskostnader		77 415	79 737	87 562	90 188	92 894	95 681
Lønnskostnader		44 252	46 601	52 108	53 671	55 281	56 940
Avskrivning driftsmidler		15 635	16 996	18 200	15 164	15 273	16 094
Drift anlegg og maskiner		13 790	9 939	13 170	13 565	13 972	14 391
Reklame og markedsføring		1 266	2 470	2 550	2 627	2 705	2 786
Administrasjonskostnader		12 759	11 689	11 975	12 334	12 704	13 085
Sum driftskostnader		**165 117**	**167 432**	**185 564**	**187 549**	**193 176**	**198 971**
Driftsresultat		**-7 538**	**-9 672**	**-3 392**	**-8 116**	**-8 400**	**-8 652**
Finansposter		8 639	9 164	8 096	9 858	10 720	13 666
Resultat før skatt		**1 101**	**-508**	**4 704**	**1 741**	**1 794**	**1 847**

Driftsinntekter – kontoklasse 3:

Henteordninger:
Denne inntektsgruppen består av næringskunder. I budsjettet for 2027 er det lagt til grunn et aktivitetsnivå og leveransevolum på om lag samme nivå som i 2026. Det er også forutsatt et tilnærmet uendret prisnivå sammenlignet med budsjettet for 2026.

Miljøparkene:
Fra 1. januar 2027 videreføres prisen for levering av avfall til HIMs betjente mottak på 170 kr per m³ inklusive merverdiavgift. Det vil fortsatt være gratis å levere inntil 5 m³ hageavfall per år. Levering av farlig avfall (inntil 1 000 kg), elektrisk og elektronisk avfall (EE-avfall) samt metall er også kostnadsfritt.

Inntekter gjenvunne materialer:
Inntektsøkningen på 50,2 % skyldes i hovedsak den nye forskriften om produsentansvar som trådte i kraft 1. juli 2025. Forskriften innebærer at produsentansvarsselskapene skal dekke kommunenes og IKS-enes nødvendige kostnader til separat innsamling, transport og behandling av emballasjeavfall. I tillegg skal selskapene bidra med sin forholdsmessige andel av kostnadene knyttet til ettersortering.

HIM har nå inngått avtaler med tre produsentansvarsselskaper, noe som forventes å gi økte inntekter fra gjenvinning av emballasjematerialer. Avtalene gir følgende kompensasjon:

- Plastretur: 5 919 kr per tonn plastemballasje
- Norsk Returkartong: 4 414 kr per tonn plastbelagte kartonger og 4 154 kr per tonn annen emballasjekartong
- Sirkel Glass/Norsk Metallgjenvinning: 2 300 kr per tonn glass- og metallemballasje, i tillegg til transportstøtte på om lag 11 000 kr

Det er imidlertid fortsatt betydelige forskjeller mellom kompensasjonen som utbetales og HIMs beregnede nødvendige kostnader i henhold til forskriften og Miljødirektoratets veileder. HIM har beregnet kostnadene til om lag 11 000 kr per tonn for plastemballasje, 4 974 kr per tonn for papir- og kartongemballasje og 5 323 kr per tonn for glass- og metallemballasje.

Slamtømming:
Det foreslås å forenkle gebyrmodellen for slamtømming fra 2027. Dagens modell med flere intervaller for tankstørrelse erstattes med en modell der gebyret i større grad beregnes ut fra **tømmefrekvens og registrert tankvolum**.

Formålet er å få en enklere og mer rettferdig modell, der abonnenter med større tank og hyppigere tømming betaler mer enn abonnenter med mindre tank og sjeldnere tømming.

Forslag til gebyrstruktur:

Tømmefrekvens	Inntil 4,5 m³	Over 4,5 m³
Årlig	**3 019 kr/stk.**	3 019 kr + **671 kr/m³** over 4,5 m³
2. hvert år	**1 509 kr/stk.**	1 509 kr + **335 kr/m³** over 4,5 m³
4. hvert år	**755 kr/stk.**	755 kr + **168 kr/m³** over 4,5 m³

Alle beløp eks. mva.

Grunnlaget for prisen bygger på Norva24s satser for 2026, justert med 3 % indeksregulering i 2027. For de påfølgende årene i planperioden er det lagt til grunn en årlig prisjustering på 3 % basert på konsumprisindeksen.

Den nye gebyrmodellen innføres i 2027 med bruk av selvkostfond på ca. 1,3 MNOK for å dempe overgangen. Fra 2028 er det lagt til grunn en årlig kostnadsvekst på 3 %. Det anbefales å legge til grunn en årlig gebyrøkning på om lag 7 % i perioden 2028–2030, med årlig ny vurdering i forbindelse med budsjettarbeidet.

En økning på 7 % vurderes som et balansert alternativ mellom hensynet til abonnentene og behovet for å redusere bruken av selvkostfond. Med dagens forutsetninger reduseres fondsbruken til om lag 0,90 mill. kr i 2028 og 0,44 mill. kr i 2029. I 2030 er beregnede gebyrinntekter tilstrekkelige til å dekke det estimerte kostnadsnivået uten bruk av fond.

Renovasjon:

Nytt renovasjonsgebyr 2027 – miljø, rettferdighet og kundetilpasning.

HIM foreslår en ny gebyrmodell for renovasjon fra 2027 for å skape en tydeligere sammenheng mellom restavfallsmengde og renovasjonsgebyr.

Renovasjonsgebyr	2027 inkl mva	Pris 2027 u mva	2026 inkl mva	Pris 2026 u mva	Endring
Standard abonnement	3 834	3 067	3 796	3 037	1,00 %
Abonnement med stor papirbeholder	3 834	3 067	3 796	3 037	1,00 %
Abonnement med stor restbeholder	6 875	5 500	7 200	5 760	-4,50 %
Abonnement med stor rest- og papirbeholder	6 875	5 500	7 200	5 760	-4,50 %
Lite Abonnement*	2 655	2 124	2 655	2 124	0,00 %
Lite Abonnement med stor papirbeholder	2 655	2 124	2 655	2 124	0,00 %
Abonnement med ekstra stor restbeholder	9 875	7 900	NY	NY	NY
Fritidsabonnement **	2 300	1 840	2 277	1 822	1,00 %
Fritidsabonnement stort	4 125	3 300	NY	NY	NY
Henteavstand totalt 30 meter	2 097	1 678	2 026	1 621	3,50 %
Ekstra tømming per bil	1 309	1 047	1 265	1012	3,50 %

Standard abonnement øker med kr 38 inkl. mva. Det er samtidig budsjettert med et driftsunderskudd på ca. 4,2 MNOK for renovasjon, som planlegges dekket opp gjennom tidligere års overskudd på selvkostfondet.

Gratis beholderbytte i overgangsperioden:

Som følge av endring i tømmefrekvens for restavfall fra hver 2. uke til hver 4. uke foreslås det å tilby gratis **beholderbytte i hele 2027.**

Formålet er å gi abonnentene mulighet til å tilpasse beholderstørrelsen til den nye henteordningen uten å bli belastet med gebyr for beholderbytte. Ordningen vil gjøre overgangen enklere for innbyggerne og bidra til at husholdningene kan velge en beholderstørrelse som er tilpasset eget behov.

Det foreslås at:

- Beholderbytte gjennomført i perioden 1. januar til 31.12. 2027 er gebyrfritt.
- Ordningen gjelder ett beholderbytte per abonnement.
- Ordinære gebyrer for beholderbytte gjeninnføres fra 1. januar 2028.

Bleierabatt for husstander med barn under 3 år:

Det foreslås å innføre en midlertidig bleierabatt for husstander med barn under 3 år fra 2027. Formålet er å redusere merkostnaden for småbarnsfamilier som har behov for større restavfallskapasitet i perioden barna bruker bleier.

Rabatten foreslås gitt som et årlig fradrag i renovasjonsgebyret til husstander med folkeregistrerte barn under 3 år og som har større restavfallsbeholder enn standardabonnementet.

Følgende rabattsatser foreslås:

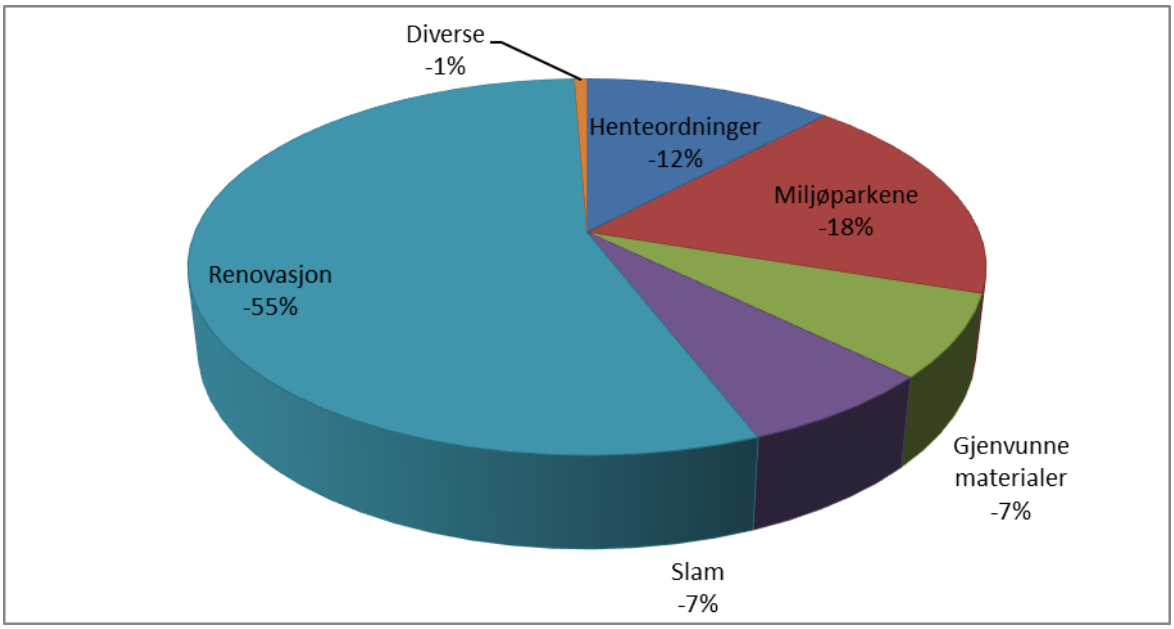
- 240 liters restavfallsbeholder: **kr 700 per år**
- 360 liters restavfallsbeholder: **kr 1 050 per år**

Rabatten gis etter søknad og gjelder frem til barnet fyller 3 år. Ordningen er målrettet mot en avgrenset gruppe abonnenter med dokumentert høyere restavfallsmengder i småbarnsfasen.

Sum driftsinntekter:

Totale driftsinntekter er budsjettert til ca. 189 MNOK. Det er en økning på kr ca. 11,9 mill/ + 6,7 % sammenlignet med budsjettet for 2026.

Figuren under viser fordeling av inntekter gruppert på de ulike virksomhetene i HIM.

Driftskostnader:

Transport- og behandlingskostnader – kontoklasse 4:

Transport- og behandlingskostnadene for HIM er budsjettert til ca. 87,6 millioner kroner i 2027. I budsjettet er det tatt høyde for økt antall abonnenter samt en moderat kostnadsvekst i tråd med øvrige transportkontrakter. Dette utgjør en økning på 9,8 % sammenlignet med budsjettet for 2026.

Personalkostnader – kontoklasse 5:

Personalkostnadene for 2027 er budsjettert i tråd med planlagte stillingshjemler, med en samlet økning på 11,8 %. Budsjettet inkluderer kostnader til ferievikarer og ekstrahjelp for å sikre stabil drift gjennom året. Pensjonskostnader utgjør fortsatt en usikker faktor og bidrar til økt budsjett. Det er lagt inn en forventet årslønnsvekst på 3,6 % for 2027.

For NRS-pensjonsordningen er det budsjettert med en kostnadsført premie på kr 6,6 millioner.

Avskrivninger - kontoklasse 6:

Investeringer og avskrivninger – 2027 Leasing av kostbart driftsutstyr gir HIM økt økonomisk fleksibilitet og handlingsrom til å videreutvikle kjernevirksomheten. Ved å lease fremfor å kjøpe, kan utstyret fornyes jevnlig, samtidig som mindre kapital bindes i eiendeler og selskapets låneopptak begrenses.

Disse investeringene forventes over tid å bidra til lavere drifts- og vedlikeholdskostnader. Renovasjonsbilene er anskaffet gjennom finansielle leasingavtaler. Eiendelene gjennomfaktureres fra morselskapet til HIM Transport, hvor de balanseføres. Dette er basert på vurderingen om at HIM Transport har bruksretten til eiendelene, og dermed regnskapsmessig kontroll over dem.

Avskrivningene for 2027 er budsjettert til 18,2 millioner kroner. Av dette utgjør finansiell leasing ca. 7,1 millioner kroner. Når leasing delen holdes utenfor, er de ordinære avskrivningskostnadene beregnet til 15,8 millioner kroner.

Drift anlegg, maskiner etc. – kontoklasse 6:
De budsjetterte kostnadene for 2027 er satt til 13,1 millioner kroner, noe som tilsvarer en økning på 32,5 % sammenlignet med fjorårets budsjett.

Årsaker til kostnadsøkningen:

- Resipient undersøkelse/analyser
- Miljø, sigevann og grunnvannsanalyser
- Ny avtale dronefoto
- Grøftearbeid ifb. med nytt deponi
- Ny serviceavtale Teqva sorteringshall

Reklame og markedsføring – kontoklasse 7:
Totale kostnader er budsjettert til ca. 2,5 millioner kroner i 2027, en økning på 3,2 % sammenlignet med 2026. Økningen skyldes i hovedsak planlagt informasjonskampanje knyttet til endringer i hentefrekvens på restavfall, ny app m.m.

Administrasjonskostnader – kontoklasse 6 og 7:
Administrasjonskostnadene for 2027 er budsjettert til ca. 12 millioner kroner, noe som tilsvarer en økning på 2,4 % sammenlignet med budsjettet for 2026.Økningen skyldes primært høyere kostnader til forsikring.

SUM driftskostnader:
Sum driftskostnader er budsjettert til kr 185,6 MNOK. Driftskostnadene øker med 10,8 % ift. 2026 budsjettet.

Selv om driftskostnadene øker med 10,8 %, må dette ses i lys av flere år med sterk kostnadsvekst i markedet. Budsjettet er utarbeidet med utgangspunkt i kjente kostnadsdrivere og forventet aktivitetsnivå, og kostnadsøkningen vurderes som nødvendig for å sikre en forsvarlig drift og opprettholde tjenestekvaliteten.

Driftsresultat
Budsjettert driftsresultat 2027 (overskudd=negative tall):

Renovasjon	Slam	Næring	Totalt budsjett
-3 280	1 400	- 1 511	- 3 392

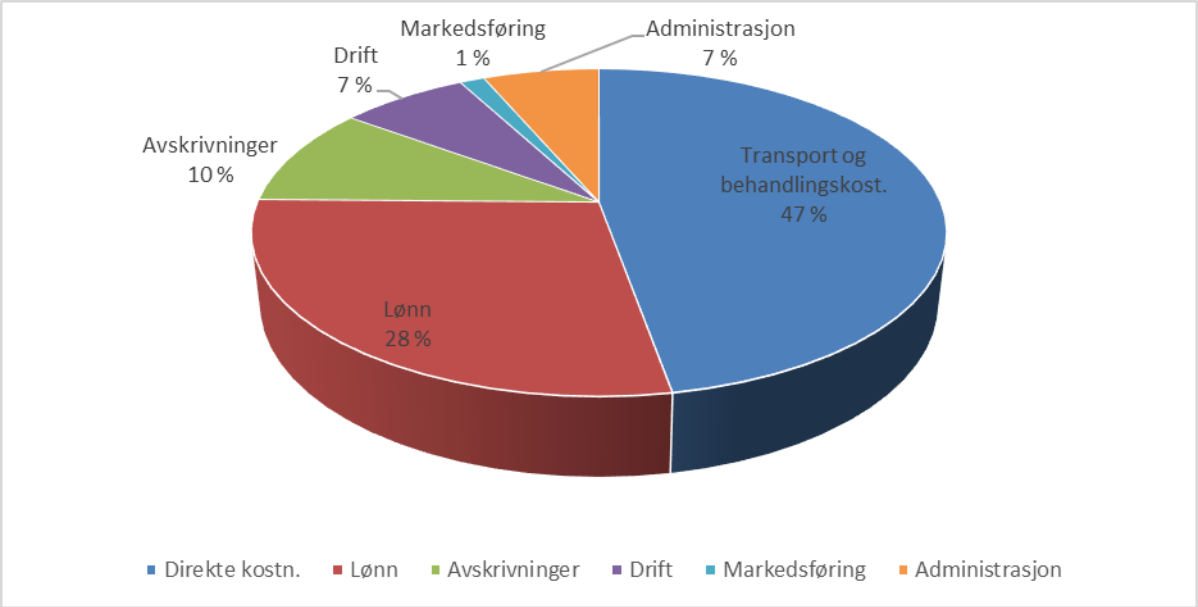
Finansposter – kontoklasse 8
Styringsrenten er i dag 4,5 %, som er et høyt rentenivå historisk sett. Høye renter påvirker virksomhetens finansieringskostnader direkte og bidrar samtidig til økte kostnader hos leverandører og entreprenører, noe som igjen påvirker det generelle kostnadsnivået**.**

Selv om rentene forventes å falle noe utover planperioden, viser både Norges Banks rentebane og Kommunalbankens budsjettrenter at rentenivået vil forbli relativt høyt i flere år. Dette medfører at finansieringskostnadene ventes å ligge på et høyere nivå enn det virksomheten har vært vant til historisk, noe som bidrar til økte drifts- og kapitalkostnader i planperioden

Forventede renteinntekter av plasserte midler er beregnet med utgangspunkt i en årlig avkastning på om lag 5 %, i tråd med Kommunalbankens renteanslag for perioden 2027–2030, men er også avhengig av avtaler med bank og plasseringstype.

HIM har i dag en 3 mnd. Nibor rente på 5,13 % med 18 mnd. løpetid. Rentekostnadene i 2027 vil avhenge av låneporteføljen, men med en forventet 3 måneders NIBOR på om lag 5 % og typiske lånemarginer, kan den effektive rentekostnaden ligge mellom 5,5–6,0 % av gjennomsnittlig låneportefølje.
Finansposter er totalt kalkulert til en kostnad på kr ca. 8,1 MNOK.

Figuren viser fordeling av kostnader gruppert på de ulike virksomhetene i HIM. Di

Budsjettert resultat før skatt 2027

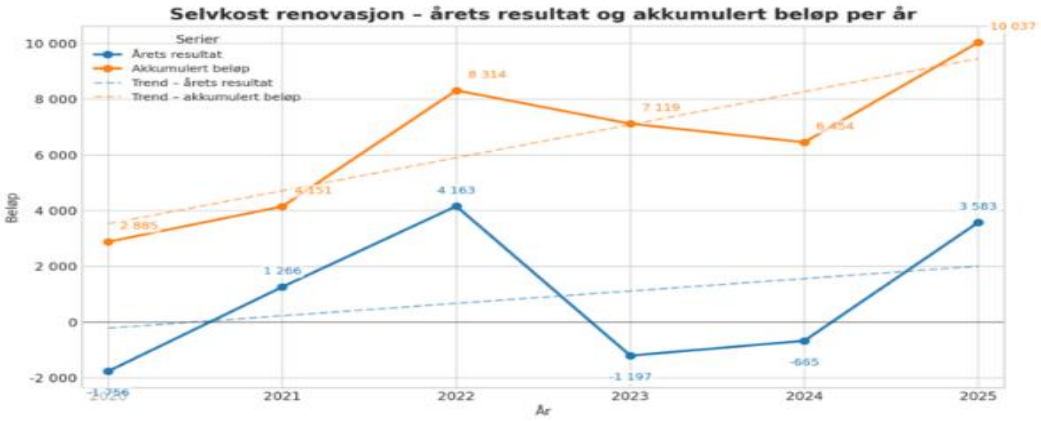
Totalt / beløp (hele 1000)	Renovasjon	Slam	Næring	Totalt
Budsjettert resultat før skatt (positive tall = underskudd)	4 249’	1 315’	-`860’	4 704’

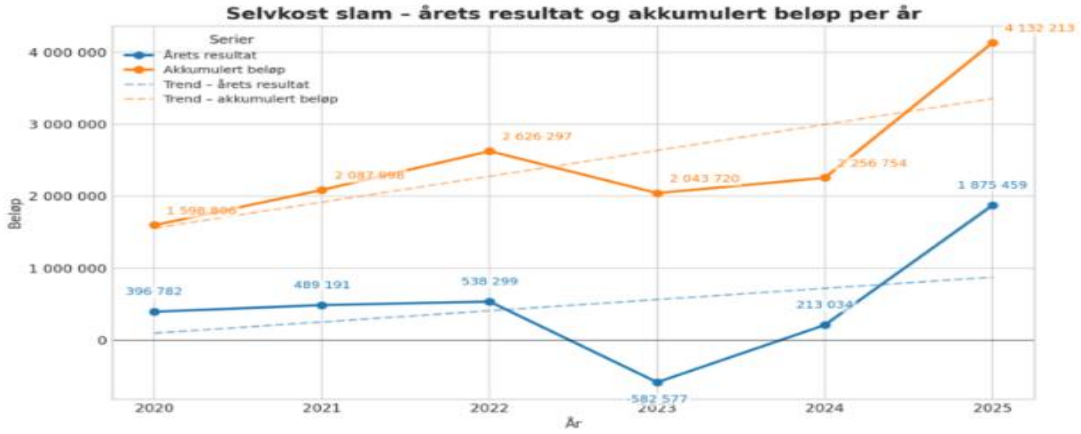
Underskuddet på renovasjon og slam dekkes inn av tidligere års overskudd på selvkostfond.

Selvkostfond for renovasjon og slamtømming:

Selvkostfond renovasjon

Saldo på selvkostfondet for renovasjon var per 31.12.2025 om lag 10 mill. kroner. I budsjett 2026 er det planlagt å benytte cirka 680 000 kroner av fondsmidlene. For 2027 legges det opp til en fondsbruk på om lag 4,25 mill. kroner. Bruken av fondet bidrar til å dempe behovet for gebyrøkninger og sikre en mer gradvis tilpasning til økte kostnader innen Renovasjonsområde.

Selvkostfond slam

Saldoen på selvkostfondet for slam var per 31.12.2025 om lag 4,1 MNOK. I budsjett 2026 er det lagt opp til bruk av ca. 300 000 kroner av fondet, mens det for 2027 er planlagt en fondsbruk på om lag 1,3 MNOK. Bruken av fondsmidler bidrar til å dempe gebyrøkningen og sikre en mer gradvis tilpasning til økte kostnader innen slamtømming. For planperioden 2028–2030 er det lagt til grunn en årlig gebyrøkning på 7 %, samtidig som det er beregnet bruk av om lag 0,9 MNOK av fondet i 2028 og 0,44 MNOK i 2029. Overføringer til og fra fondet er beregnet med utgangspunkt i gjeldende selvkostrente, som reflekterer renten på langsiktig gjeld.

Forslag til gebyrregulativ med satser og tømmefrekvenser vil bli presentert i et eget dokument.

22.10.2026 S.K.